

Félre az illúziókkal!

Beszélgetés Gyarmati István nagykövettel

■ Nagykövet úr, ön Szegeden a rendszeres évi találkozó keretében találkozott a térség polgármestereivel, a határőrizeti szervekkel, a menekültügy illetékeseivel. Mi volt a témája ennek a megbeszélésnek?

– Nagy örömmel jövök ide, de sajnos az alkalom nem örömteli. Azért alakult ki a különben örvendetes kapcsolat, mert ennek a térségnek olyan problémákkal kell szembe néznie a délszláv válság következtében, amelyek minisztériumunk részéről nagy támogatást igényelnek. Mi ezt a támogatást igyekszünk megadni, elsősorban információ átadás formájában, s ugyanezt várjuk el az itt tevékenykedő, az embargó betartását felügyelő szervek és intézmények illetékesei részéről is. A találkozót én igen hasznosnak ítélem, s úgy érzem, hogy a beszélgetésben résztvevők véleménye is egyezett az enyémmel.

■ Szegedi előadásában részletesen szólt az Európai Közösséghez és a NATO-hoz való csatlakozásunk lehetőségéről. Ön hogyan ítéli meg?

Nem vitás: jóval békésebb kép fogadta Szegeden Gyarmati István nagykövetet, az EBESZ tényfeltáró küldöttségének vezetőjét, mint néhány nappal ezelőtt Csecsenföldön, Groznijban... A diplomata előadást tartott a József Attila Tudományegyetemen, s Európa biztonságáról érkezett a népes hallgatóság előtt, de kitért a kaukázusi konfliktus megoldásával kapcsolatos kérdésekre is. Gyarmati István szegedi látogatása alkalmával külön interjút adott lapunknak.

li meg: mikor lehetünk tagjai e szervezeteknek?

– Félre kell tenni az illúziókat és a találgatásokat. Nem szabad egykori „érdemeinkre” hivatkozni. Például arra, hogy mi nyitottuk meg Nyugat felé a határokat, nálunk volt a legsimább az átmenet. S ne találgassuk, hogy kivel mikor, melyik szomszédunkkal jutunk majd be az EU-ba együtt, vagy: előbb a NATO, utána az Európai Közösség... Európa nem ezeket a dilemmákat akarja hallani, hanem látni óhajta a teljesítményünket!

■ A délszláv válságra viselkedés: Horvátország esetleges lépése, miszerint március 31-e után nem „kívánja vendégül látni” a

kékszakosokat, milyen következményekkel járhat a térség békéjére nézve és mi, mint az EBESZ soros elnöke, mit tehetünk a konfliktus megakadályozása érdekében?

– Kovács László külügyminiszter úr a közelmúltban Zágrábban járt és a horvát féltől azt a tájékoztatást kapta, hogy ezzel lépéssel a válság békés rendezését segítik elő. Ilymódon ténnek ugyanis érdekeltté a szerbeket a békés megegyezés felé való elhajlásban, s ez elvezetne egy olyan megoldáshoz, amely Horvátország szuverenitásának visszaszerzését is jelentené egyben. Ha ez így lesz, s ennek keretében a horvát fél által garantált, a szer-

beknek biztosítandó autonómiát is sikerül megvalósítani, akkor megnyugtató módon rendeződhet a helyzet. Az EBESZ egyebként kinyilvánította, hogy sokrétű segítséget hajlandó nyújtani e probléma rendezésében. Ha például létrejön az autonómia, akkor az EBESZ hajlandó megfigyelőket küldeni a szerb kisebbség jogainak érvényesülésére tett horvát intézkedések felügyeletére.

■ Magyarország számára óriási károkat okozott a kis-Jugoszlávia elleni embargó. Pénzben egyáltalán kifejezhető a veszteség?

– Összegeket nem tudok mondani, a közvetlen károkat nehéz kiszámolni, de biztosan 2 milliárd dollár fölött van! Ezen túlmenően azonban közvetett veszteségek is adódnak. Az elmaradt haszon, amelyet nagyon nehéz pótolni: például azokat a létesítményeket, amelyeket nem építettek fel, mert a válságövezethez közel vagyunk és az embargós helyzet egyszerűen tiltotta. A politikai és az erkölcsi kárt sem lehet felbecsülni, ami a válság miatt érte Magyarországot. Abban biztos vagyok, hogy az ország nehézségei jóval kisebbek lennének, ha a válság nem következett volna be. A politika és a történelem azonban nem ismeri a „ha” kifejezést...

Kisimre Ferenc

Magyar valóság

Túl vagyunk kétféle kormányzat habitusának megtapasztalásán és ha elég jóhiszeműek vagyunk országépítő elhivatottságukban közöset keresni, hát rálehetünk arra, hogy ellenzéki korában mindkét kormányalkotó párttömről azzal froclizta a másikat, hogy csak ígéreteiben modernizál. A modell természetesen Európa, a vád elleni védekezés módja pedig: a Magyar Valóság. Nem tudom, hányadán állunk ezzel a dologgal, de nekem már szibériai hidegek futkároznak a hátamon, ha a magyar valóságot hallok minden baj elháríthatatlan okaként említeni. Az az érzésem, gróf Széchenyi István volt az utolsó felelős politikus, aki nem fogadta el viszonyaink fejlődési esélyének eme lekicsinyölő jelzőjét.

Védekezésül felhozni aztán végképp a tehetetlenség jele. Nem az Európa felé való intézményes közeledésre gondolok, hanem a mindennapi élet modernizációs érzetére: ebbe szokott belepancsolni a két szó. Mert a magyar valóság, használják bármilyen szövegkörnyezetben, arra utal, tehetünk bármit, marad ami volt. Marad a frazeológia, marad a „rég szép idők”, s ha ezen múltott volna, talán még a szovjet csapatok is maradtak volna, hiszen az volt aztán igazán magyar valóság.

Nem tudom, kiknek állhat (védekezési) érdekében életben tartani ezt az agyrémet és népi érzéssé tenni a hiábavalóságot. Hovatovább már csak egy barcelonai olimpia magyar sikerei képesek leküzdeni az érzést, amelyet – csak egy példa – a Szomszédok csöppögtet kéthetente a fejekbe.

Egyszer ki kellene deríteni, viszonyainkat miért tekintik fejlődőképesebbnek külföldön, mint amilyennek itthon látható, valamint azt is, hogy a modernizáció négy és fél évi rendszerváltoztatás után miért tartozik a legkellemetlenebb kötelességek közé.

Bucsi József

Szabad jelzés az SZDSZ-től

A szabaddemokraták egyetértenek Bokros Lajos és Surányi György kinevezésével, a privatizációs tárca nélküli miniszterre vonatkozó javaslatát és a megüresedett posztoknál felvetett személyi elképzeléseket, anélkül, hogy a szabaddemokraták hivatalos javaslatot kaptak volna a pénzügyminiszter, illetve az MNB-elnök személyére. Az ÚT felhatalmazta Kuncze Gábor koalíciós miniszterelnök-helyettest, hogy a testület által kialakított keretek között egyeztessen a kormányfóval.

Pető Iván elmondta, hogy az SZDSZ ügyvivői testülete hétfőn este megtárgyalta a miniszterelnök privatizációs tárca nélküli miniszterre vonatkozó javaslatát és a megüresedett posztoknál felvetett személyi elképzeléseket, anélkül, hogy a szabaddemokraták hivatalos javaslatot kaptak volna a pénzügyminiszter, illetve az MNB-elnök személyére. Az ÚT felhatalmazta Kuncze Gábor koalíciós miniszterelnök-helyettest, hogy a testület által kialakított keretek között egyeztessen a kormányfóval.

Kártyaművészet és verőlegények

Úgynevezett „védelmi zsarolók” ellen indítottak vizsgálatot Pécsen. A korábban rablásért büntetett huszonkilenc éves P. B. – aki januárban szabadult előzetes letartóztatásából – és a szintén priuszos huszonnyolc éves K. A. az „Itt a piros, hol a piros?” szemfényvesztéssel sok tízezret bezebe- lő csalóktól követelt védelmi pénzt. Egy „kártyaművészt”

tettleg is bántalmaztak: miután nem volt hajlandó kifizetni a bevételből kért húsz százalékot. A két elcsípett verőlegénnyel együtt ütlegető harmadik támadót a rendőrök még keresik. A szőke, száznolcva centiméter magas, huszonöt éves, kisportolt alkatú, arany fülbevalós fiatalember „Lajos”, illetve „Ördög” néven ismert az alvilági körökben.

Fiatallal előadók versenye Őze Lajos emlékére

Az „Alapítvány a dadogókért” vers- és prózamondó versenyt hirdet Őze Lajos színművész születésének hatvanadik évfordulója alkalmából. A vetélkedés megyei elődöntőjét a szegedi Bartók Béla művelődési központ és a Százszorszép Gyermekház (T.: 62/312-647) szervezi.

Legfeljebb nyolc perc időtartamú, szabadon választott programmal, lehetőleg magyar szerző művével lehet jelent-

kezni, a korhatár 14-20 év. A nevezési lapokat február 15-éig lehet átvenni a két szervező intézményben, leadni pedig a művelődési központban kell (6720 Szeged, Vörösmarty u.3., T.: 62/326-008). Indulhatnak a versenyen dadogó fiatalok is – elegendő jelentkezés esetén őket külön kategóriában zsűrizik.

A megyei elődöntő március 17-én lesz Szegeden.

Minisztériumi pályázat Magyar könyvek a határon túlra

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium pályázatot hirdet a határon túli magyar könyvek kiadásának támogatására. A pályázattal elsősorban a határainkon túli szerzők műveit kívánják támogatni. Pályázhat minden olyan határon túli témával foglalkozó kiadó, egyházi szervezet, kulturális műhely, alapítvány, társadalmi szervezet vagy magánszemély (kiadói ajánlattal) aki/amely ilyen műveket kíván megjeleníteni. A pályázat teljes szövege és az űrlap az MKM ügyfélszolgálati irodáján szerezhető be.

Kizárólag a formai követelményeknek megfelelő és pontos költségvetéssel, gazdasági számításokkal alátámasztott pályaműveket veszik figyelembe. A bíráló bizottság előnyben

részt vesz a nemzeti önismeretet szolgáló könyveket, a tudományos, egyházi, eredeti, illetve a magyar klasszikus és kortárs szépirodalmi művek és első kötetes szerzők alkotásainak, valamint a hiánypótló kényelvű kiadványok megjelenését. A pályázat elbírálásánál fontos szempont a határon túli terjesztés biztosítására tett javaslat, illetve vállalat. A beérkezett kéziratosokat országoként a helyi, szellemi és könyvkereskedelmi igényeket mérlegelve az országos kuratóriumok képviselői készítik elő a döntésre. A támogatásról a Budapesti összeülő Határon Túli Magyar Könyvkiadás Támogatás Kuratóriuma az előkészítés alapján májusban dönt. A beküldési határidő 1995. március 31-e.

3

KÉRDÉS

■ A pedagógiai segítőhöz

„Ballagó” óvodásoknak

hogy minden olvasástanítási módszerről a szülők számára közérthető, világos tájékoztató szerepel. Természetesen benne lesz a kötetben a beíratkozás technikájával kapcsolatos összes információ is.

■ Végleges adatokat tartalmaz a tájékoztató?

– Mint Ön is mondta, ez elsősorban tájékoztató jellegű kiadvány, hiszen hogy egy iskolában hány osztály indul, azt az önkormányzat közgyűlése dönti majd el. Az iskolák

nekünk természetesen terveiket küldték el.

■ Mikor és hol juthatnak hozzá az érdeklődők a kiadványhoz?

– Szándékaink szerint a jövő héten elkészül a tájékoztató, s az óvodákban keresztül szeretnénk eljuttatni a szülők-höz. Minden óvodába járó nagycsoportos gyerek megkaphatja ezt. Az árról még nem tudok felvilágosítást adni, hiszen kértünk támogatást az önkormányzattól, s még

Cseh Györgyi

nem dőlt el, hogy kapunk-e. Ha lesz pénz, akkor természetesen ingyen kapják meg a gyerekek, támogatás nélkül azonban fizetni kell majd érte.

T. V.